

Paul Verlaine (* 30. marec 1844, Metz – † 8. január 1896, Paríž) bol francúzsky básnik, predstaviteľ symbolizmu.

Narodil sa v Metz. Študoval v Paríži, neskôr sa stal úradníkom na radnici.

Svoju prvú zbierku Saturnské básne napísal v období, ktoré sám označuje ako kritické, a v ktorom v sebe po prvýkrát objavil básnika. Prejavuje sa v nich typická citovosť. Uplatnili sa v nej poetické postupy parnasizmu i vplyv Charlesa Baudelaira. No práve v nej sa po prvý raz v sústredenej podobe objavujú básne vyvolávajúce zvukovú predstavu („melodické piesne“). Ide o jemné zvukové i vizuálne vyjadrenie silného citového a zmyslového zážitku z poznávania krajiny a obdivu k nej. Popri lyrických, krajinomalebých polohách sa tu uplatnili aj motívy lásky, smútku, túžby.

Citovosť sa ešte výraznejšie prejavuje v zbierke Galantné slávnosti inšpirovaná Watteauovými rokokovými obrazmi.

V roku 1870 sa oženil s Matilde Mautéovou a venoval jej lúboštné básne Dobrá pieseň. Po komúne 1871 sa spriatelil s Arthurom Rimbaudom. Ich priateľský vzťah postupne prerástol až do intímneho, sprevádzaného búrlivými scénami a žiarlivými výstupmi.

V roku 1872 sa rozvádza zo svojou manželkou, ako jeden z bodov žiadosti o rozvod uviedla, že jej chcel Verlaine zapáliť vlasy a surovo ju udrel do tváre. V Bruseli na Rimbauda Verlaine po jednej z častých hádok opitý vystrelil, trafil ho do ruky, za čo ho odsúdili na dva roky väzenia.

Vrcholom jeho tvorby a zároveň jeho najmelodickejšim dielom je zbierka Romance bez slov. Táto zbierka znamená zásadný obrat k novým básnickým prostriedkom subjektívnej lyriky. Zbierka zahŕňa viac ako 20 básní rozdelených do štyroch oddielov:

- V prvom oddieli Zabudnuté drobné árie využíva tvar piesne na vyjadrenie intímnych citov.
- V druhom oddieli Belgická krajina pretvára dojmy z ciest do elipticky budovaných obrazov charakterizujúcich vzťah básnického subjektu a okamžitého citového rozpoloženia subjektu.
- Tretí oddiel Birds in the Nights je monológom odrážajúci zložitú situáciu autorovho intímneho života.
- Štvrtý oddiel Akvarely je poznamenaný atmosférou pobytu v Anglicku a tvarovo sa blíži druhému oddielu. Každá báseň predstavuje rytmicky i stroficky odlišný celok.

Verlaine narozdiel od parnasistického kultu formy uplatňoval citovú bezprostrednosť a využitie hudobných prostriedkov verša, čím výrazne zasiahol do metrického a rýmového systému (asonancie).

Potom, ako učil francúzštinu v Anglicku a na katolíckom kolégiu v Paríži sa pokúšal o vedenie farmy. Skrachoval a po roku 1883 upadol do takej biedy, že takmer umrel hladom. Jeho podlomenému zdraviu vôbec neprospeval alkohol, ktorý tak často pil a doslova žobrácke ubytovanie – malá izbička v Latinskej štvrti. Posledný raz vydýchol 8. januára 1896 v Paríži, pochovaný je na cintoríne Batignolles.

Povedal: Opíjam sa, aby som si zachoval povest'.